Verksamhetsberättelse 2021

Brottsofferjouren Uppsala län

Bakgrund

Brottsofferjouren Uppsala-Knivsta (jouren) startade 1992 på initiativ av Röda Korset och Diakonistiftelsen Samariterhemmet i samarbete med Polismyndigheten i Uppsala län.

Jouren är en religiöst och partipolitiskt obunden ideell förening som är ansluten till Brottsofferjouren Sverige.

Brottsofferjouren verkar för att stödja brottsdrabbade, anhöriga och vittnen och även att vara behjälpliga inför, under och efter en eventuell rättsprocess.

FN:s konvention om de mänskliga rättigheterna ligger till grund för vår verksamhet.
Brottsofferjouren ska även verka för att föreningen och dess ändamål blir allmänt kända, att kunskap om brottsdrabbades och vittnens situation sprids och upprätthålls samt verka för brottsförebyggande åtgärder.

Från och med 2014 utökades jouren (Uppsala-Knivsta) med Håbo kommun och sedan 2016 med de norduppländska kommunerna (Tierp, Älvkarleby och Östhammar) vilket ledde till att ett namnbyte blev aktuellt. Jouren heter fortsättningsvis Brottsofferjouren Uppsala län (BOJ Uppsala Län). Från januari 2018 ingår även Heby kommun. Vi samarbetar även med Brottsofferjouren i Enköping.

BOJ Uppsala län är medlemmar i Brottsofferjouren Sverige (BOJ Sverige) och arbetsgivarorganisationen Fremia (tidigare IDEA).

Minimikrav för lokala jourer

Alla lokala jouren ska uppfylla de beslutade minimikraven satta för Brottsofferjouren Sverige. Minimikraven kan ni hitta i bifogat dokument.

Styrelsen 2021

Styrelse	Uppdrag	Mandatperiod
Birgitta L Johansson	Ordförande och arbetsutskott	Vald till årsmötet 2022
Bertil Ellvén	Vice ordförande och arbetsutskott	Vald till årsmötet 2023
Eva Staake	Ledamot och arbetsutskott	Vald till årsmötet 2022
Inger Olsson	Ledamot	Vald till årsmötet 2022
Ulrika Karlsson	Ledamot	Vald till årsmötet 2022
Katarina Reigo	Ledamot	Vald till årsmötet 2023
Fatemeh Pakyari	Ledamot	Vald till årsmötet 2023
Tommy Flisberg	Ersättare	Vald till årsmötet 2022
Jessica Mattsson och Linda Stålberg	Adjungerade sekreterare	
Kicki Flisberg	Adjungerad kassör	

Revisorer	
Staffan Yngve	Ordinarie
Barbro Wiklund	Ordinarie
Harald Hagnell	Ersättare

Valberedning	
Fredrik Sjöberg	Sammankallande
Regina Birkehorn	
Marina Stener	
Matilda Hubinette	

Personal

Föreningen har haft två anställda samordnare på 125 %, Jessica Mattsson och Linda Stålberg.
Under nov och dec 2021 har även Malin Svensson anställts på 20%.
Under året har arbetsplatsträffar genomförts regelbundet förutom under sommarmånaderna.

Praktikant

Under hösten 2021 har jouren välkomnat en student från Gävle Högskola som genomfört sin praktik och därmed varit behjälplig i jourens dagliga arbete.

Medlemmar

Antalet betalande medlemmar 31 december 2021 var 66. Antalet medlemmar har varit ofärdrat sedan 2020.

Stödpersoner

Antalet aktiva stödpersoner har varierat under året.
Under 2021 har det varit ca 17 stödpersoner verksamma inom jouren under någon period av året. Av dessa har 4 stödpersoner avslutat uppdraget och 2 pausat till uppdrag. Inför verksamhetsåret 2022 har föreningen således 11 aktiva stödpersoner plus 6 personer under utbildning som förväntas påbörja sitt uppdrag under 2022.

Utbildning för nya stödpersoner

Under året har föreningen rekryterat och utbildat flera stödpersoner. En utbildning har genomförts under oktober – december 2021.
6 nya stödpersoner har utbildats av BOJ Uppsala Län under 2021.

Stödpersonsmöten

Utöver utbildningen för stödpersonerna har möten genomförts kontinuerligt under året där stödpersonerna fått handledning av samordnare. Arbetet med stödpersonerna har varit ett prioriterat område under 2021.

Vidareutbildning har erbjudits av BOJ Sverige där de stödpersoner som haft intresse och behov har deltagit. Kvinnojouren deltog även på en digital stödpersonsträff under våren -21 och Advokat tillika styrelseledamot Fatemeh Pakyari deltog på en stödpersonträff hösten -21 och berättade om barnfridsbrottet.

Under 2020 upprättade föreningen också avtal med S:t Lukas i Uppsala för att samordnarna själva ska få handledning i sitt uppdrag med start 2021. Handledningen syftar främst till att ge samordnarna verktyg att leda och stötta stödpersonerna.

Statistik kring stödsökande

Jouren har fått 797 nyinkomna ärenden under 2021. År 2020 kom 854 nya ärenden in, vilket innebär att ärendetalet har minskat från 2020 med ca 6,7%. Utöver dessa nyinkomna ärenden har jouren även under 2021 arbetat med ärenden som inkommit tidigare år. Dessa ärenden syns inte i denna statistik-redovisning.

Under år 2021 var 753 stödsökande brottsdrabbade (94%), 29 var anhöriga till brottsdrabbade (4%), 5 var anhöriga till gärningsperson (1%) och 10 var vittnen (1%).

De allra flesta ärenden aktualiserades, som tidigare, av polismyndigheten (79%). 20% av stödsökande har tagit direktkontakt med jouren genom Telefoncentralen, under telefontider eller på mail. 1% har fått kontakt med jouren genom annan hjälporganisation eller genom anhörig/annan stödsökande.

Brottstyp för hjälpsökande	Män	Kvinnor	Totalt
Mord/vållande till annans död	1	2	3
Misshandel	80	88	168
Mordförsök	4	2	6
Grov (kvinno) fridskränkning	4	5	9
Olaga hot	39	50	89
Ofredande	31	75	106
Övriga brott mot frihet/frid	7	22	29
Allmänfarliga brott	1	3	4
Olaga förföljelse (stalkning)	1	4	5
Våldtäkt	7	33	40
Våldtäktsförsök	0	3	3
Människorov, frihetsberövade och tvång	3	2	5
Övriga sexualbrott	4	26	30
Bedrägeri	20	45	65
Förskingring, mutbrott m.m.	2	2	4
Övrig ekonomisk brottslighet	19	5	24
Stöld	21	24	45
Inbrott	5	19	24
Rån	17	1	18
Skadegörelse	9	13	22
Övergrepp i rättssak	4	2	6
Identitetsstöld	7	9	16
Förtal, förolämpning	16	8	24
Osann utsaga	5	1	6
Trafikbrott	3	3	6
Fordonsstöld	2	2	4
Tjänstefel m.m.	6	8	14
Brott mot familj	4	1	5
Uppgift saknas	0	1	1
Brott mot speciallagstiftning	2	5	7
Förfalskning	1	0	1
Vållande till kroppsskada/sjukdom	2	3	5
Människohandel	1	0	1
Överträdelse av kontaktförbud	2	0	2
Totalt	**330**	**467**	**797**

Anmärkning:
Antalet ärenden per brottsrubricering har inte förändrats nämnvärt i majoriteten av fallen. Värt att nämnas är att en ökning har skett av ärenden från 2020 gällande våldtäkt mot män (2 till 7 fall), inbrott (13 till 24 fall), övrig ekonomisk brottslighet (9 till 24 fall).
Minskningar i ärendeantal ser vi vid rån (47 till 18 fall), misshandel (217 till 168 fall), olaga hot (149 till 89 fall), bedrägerier (90 till 65 fall) och övergrepp i rättssak (16 till 6 fall).

345 KR

Förklaring till dessa förändringar kan vara att i statistiken för år 2020 inkluderades alla ärenden jouren arbetade med under året, medan för år 2021 har endast nyinkomna ärenden inkluderats.
Noteras kan också att jouren givit stöd vid "våld i nära relationer" i 72 ärenden (108 under 2020). Jouren har även stöttat stödsökande där utsattheten handlat om hedersrelaterat våld och förtryck (3), skolrelaterad utsatthet (6) samt hatbrott (1).

Kommun	Antal	Procent (%)	Procent (%) av nedlagd tid
Uppsala	558	70%	76%
Knivsta	30	4%	3%
Håbo	36	4%	3%
Östhammar	45	6%	5%
Älvkarleby	23	3%	3%
Tierp	46	6%	5%
Heby	22	3%	1%
Övriga kommuner	26	3%	2%
Skyddad adress	11	1%	2%

Anmärkning:
Övriga kommuner är kommuner som inte tillhör jourens geografiska område. Dessa ärenden har förmedlats till oss på grund av önskemål hos den stödsökande eller på grund av att jouren i vissa fall har kompetens att ge stöd på stödsökandes eget språk. Det kan även innebära att boendekommunen hos den stödsökande är okänd.

Åldersgrupp	Antal personer	Procent (%)
0 – 11 år	7	1%
12 – 17 år	47	6%
18 – 25 år	119	15%
26 – 64 år	555	69%
65 +	76	9%

Anmärkning:
Antalet barn 0–11 år har ökat från år 2020 från 2 till 7. En ökning på 250%.

Kön	Antal personer	Procent (%)
Kvinnor	467	59%
Män	330	41%

Styrelsemöten

Utöver årsmötet och konstituerande möte har 6 styrelsemöten hållits under verksamhetsåret.
Styrelsen har utifrån verksamhetsplanen upprättat en handlingsplan som följts upp kontinuerligt. Handlingsplanen omfattar bl.a. de olika aktiviteter som ska genomföras och vilka som ansvarar för dessa.

Arbetsutskottet har haft 8 möten under året.
Arbetsutskottet har fattat beslut på styrelsens delegation om framför allt personal- och löpande verksamhetsfrågor. Arbetsutskottet har bestått av ordföranden, vice ordföranden och en ledamot.

Årsmöte

Föreningens årsmöte hölls digitalt genom Zoom den 18 mars 2021.

Samverkan mellan styrelsen, stödpersoner och medlemmar

Under året har stödpersoner, medlemmar och styrelsen bland annat träffats vid vissa föreläsningar och möten. 22 stycken medlemmar deltog vid jourens julmiddag.

Nyhetsbrev har en gång per kvartal sänts till alla medlemmar inom jouren där aktuella frågor noterats samt aktuell statistik framgått. Ordförande har kompletterat nyhetsbrevet med noteringar kring styrelsens arbete och andra aktiviteter av intresse.

Projekt, händelser och medverkanden att notera under 2021

Covid-19

Pandemin förde med sig utmaningar för både samhälle, organisationer och individer under 2020 och 2021. Jouren fick ställa om till digitala möten, föreläsningar och utbildningar och därmed köptes ny teknisk utrustning in till jouren. Stödpersoner och samordnare fick även arbeta i större utsträckning på distans.
Trots dessa omställningar som jouren gjort under pandemin har jourens verksamhet och stödverksamhet kunnat genomföras. Stödsamtal på kontoret har inte kunnat erbjudas i lika stor utsträckning men möjligheten till stödsamtal över telefon har förblivit oförändrad.

Internationella Brottsofferdagen 22 februari

Styrelsen har tillsammans med samordnarna genomfört ett arrangemang vid den Internationella Brottsofferdagen. Den 22 februari 2021 genomförde jouren en digital föreläsning där temat var barn och unga som utsätts för sexuellt våld av andra unga på nätet. Psykologen Ulla Thorslund föreläste och 37 deltog. I samband med 22 februari genomfördes även marknadsföring på Facebook och i Uppsala Nya tidning.

Jourens arbete med unga brottsutsatta och deras närstående

Under 2019 arbetade jouren med att stärka sitt arbete gentemot unga stödsökande. Arbetet har sedan dess letts av en intern arbetsgrupp.
Under 2020 tog jourens styrelse ett beslut om att internt genomföra en förstudie under perioden 1 oktober 2020 till 31 mars 2021 för att undersöka projektidén. Förstudien resulterade i flera förslag på åtgärder/utvecklingsområden. En arbetsgrupp har under året arbetat fram en handlingsplan för 2021–2025 som

syftar till att stärka barnrättsperspektivet i jouren och som utgår från förslagen i förstudien. Handlingsplanen omfattar interna satsningar för att höja kvalitén på stödet till barn och deras anhöriga samt utåtriktade insatser för att nå målgrupperna i större utsträckning.

Jouren har ansökt om och beviljats 75 000 kronor från Länsstyrelsen för att genomföra ett samverkansprojekt med Stödcentrum för unga brottsutsatta Uppsala och Brottsofferjouren Sverige. Brottsofferjouren Sverige har tagit fram en broschyr som riktar sig till vuxna och anhöriga som möter brottsutsatta barn. Med Länsstyrelsens medel ska broschyren översättas till somaliska och arabiska i syfte att nå fler vuxna och barn. Förutom att översätta materialet syftar projektet till att granska innehållet ur ett brukar- och kulturkritiskt perspektiv.

Kvalitetsmätning
Under året har projektet avseende kvalitetsuppföljning fortsatt. En av jouren oberoende och arvoderad person har ringt upp stödsökande efter avslutad kontakt och ställt ett antal frågor för att följa upp kvaliteten i jourens arbete. Ett urval av sökande har gjorts och undersökningen har genomförts med ärenden som avslutade kontakten under månaderna maj, juli, september och oktober. Se särskild redovisning.

Kommunikationsplan
Under 2021 har en arbetsgrupp bestående av samordnare och ledamöter arbetat fram en kommunikationsplan för 2021–2022. Detta ska ses som ett levande dokument som syftar till att tydliggöra hur jouren ska kommunicera och med vilka. Detta har som mål att bättre synliggöra BOJs verksamhet för samarbetspartners, stödpersoner och allmänheten.

Samarbete med jourens kommuner
En referensgrupp med förtroendevalda och tjänstepersoner från de olika kommunerna har fortsatt att träffas. Referensgruppen har sammanträtt 2 gånger under året (april och oktober) och gruppen har diskuterat Brottsofferjourens verksamhet och gemensamma aktuella frågor utifrån de olika kommunernas önskemål och perspektiv.

Under året har jouren även fört en positiv dialog med ett par kommuner om att förnya avtalen om IOP (idéburet offentligt partnerskap).

Stamrenovering
Under hösten och vintern 2021 har bostadsrättsföreningen där jouren hyr lokal genomfört en stamrenovering. Detta har krävt att vi tillfälligt behövts hyra andra lokaler, vilket i sin tur har lett till ökade kostnader kring lokalen.

Under 2021 har jouren även medverkat och deltagit i följande
- Samordnare föreläste om Brottsofferjouren den 8 februari för ett nätverk med kommunpoliser anordnad av Länsstyrelsen.
- Samordnare och aktiva från jouren har deltagit på en nationell konferens anordnad av BOJ Sverige med fokus VINR (våld i nära relation) och barn och unga den 14 april.
- Samordnarkonferens anordnad av BOJ Sverige den 5 – 6 maj.

- Samordnare har föreläst om Brottsofferjouren på Medborgarskolan Gävle den 10 juni.
- Förbundsstämma anordnad av BOJ Sverige den 24 sept.
- Samordnare och praktikant har deltagit på Temadag om "Att stödja föräldrar till barn och unga som begår brott eller är brottsutsatta" den 28 sept. Temadagen anordnades av Länsstyrelsen och Region Uppsala. Linda föreläste om BOJ.
- Jessica har deltagit på tematräff den 21 okt anordnad av Regionen och Länsstyrelsen kring samarbete med civilsamhället kring brottsutsatthet. Fredrik Mellqvist från BOJ Sverige föreläste.
- Ordförandekonferens anordnad av BOJ Sverige den 19 – 20 nov.
- Föreläsning på Länsstyrelsens temadag "Föräldraskapsstöd, barn och unga som begår brott eller är brottsutsatta" 28 sept.
- Deltagit på Länsstyrelsens nätverksträffar för ökad samverkan för aktörer som jobbar med brottsutsatta. Nätverket startade upp under 2021 och har hittills träffats tre gånger, Brottsofferjouren har deltagit på samtliga träffar.

Information, marknadsföring och opinion

Informationsmaterial har använts både vid olika informationstillfällen, evenemang och vid rekrytering av nya stödpersoner.
Jouren har också skrivit artiklar till Tidningen Brottsoffer som publiceras av BOJ Sverige.
Facebook-sidan hålls aktuell och antal följare har ökat från 579 till 674 under 2021 till följd av annonsering. Jouren hoppas på ännu fler följare under 2022.
Hemsidan hålls också aktuell och den uppdateras kontinuerligt med information.
Under året skapade jouren också ett konto på Instagram där följarantalet är 112.
Pluggannonser har regelbundet funnits i lokala tidningar så som Uppsala Nya Tidning.

Samarbeten

Samarbetet med Polismyndigheten har varit fortsatt gott.
Andra viktiga samarbeten har varit med Vittnesstöden i Uppsala, Studieförbundet Vuxenskola i Uppsala, Länsstyrelsen Uppsala Län och Föräldraföreningen mot Narkotika (FMN).
Jouren har även haft kontakt med andra brottsofferstödjande organisationer i länet vid behov gällande stödärenden.

Ekonomi

Årets ekonomiska resultat visar ett underskott på 80 362 kronor.

Intäkterna 2021 utgörs till ca 80% av de bidrag som föreningen erhåller från kommunerna. Under 2017 träffades tillsvidareöverenskommelse med de kommuner där vi har IOP. Detta innebär att vi förhandlar om ersättning inför varje nytt kalenderår men att överenskommelsen i övrigt löper.

Föreningen har erhållit verksamhets- och projektbidrag från Brottsoffermyndigheten.

Föreningens medlemmar betalar en medlemsavgift på 100 kronor.

Fullständig ekonomisk redovisning finns i föreningens bokslut/årsredovisning för 2021.

Genomförande av verksamhetsplanen 2021

Tillgodose de brottsutsattas grundläggande rättigheter genom att:

- Ge medmänskligt stöd
- Informera och erbjuda hjälp i praktiska frågor
- Hänvisa och förmedla hjälp till expertis/sakkunnig i sociala, juridiska eller medicinska frågor
- Vara stöd inför, under och efter rättegång

Måluppfyllelse:
Måluppfyllelsen har varit god.
Under 2021 har en av jouren oberoende person kontaktat ett urval av stödsökande som jouren har avslutat kontakten med och genomfört en kvalitetsmätning.
Resultat från jourens kvalitetsmätning 2021 finns i bilaga.

Information och opinion

- Synliggöra Brottsofferjouren genom marknadsföring och informationsinsatser
- Informera och väcka debatt om brottsutsattas situation

Måluppfyllelse:
Måluppfyllelsen har varit god.
Information har getts vid många olika tillfällen under året. Vid bland annat Internationella Brottsofferdagen, vid möten med och föreläsningen inför utomstående organisationer och föreningar.
Jouren har också ett konto på Facebook, Instagram och Linkedin för att sprida information.

Vidareutveckla verksamheten

- Vidmakthålla ett bra samarbete med bidragsgivande kommuner
- Utveckla arbetet med stödpersonerna
- Fortsätta arbetet med att utveckla rutiner för att bemöta och stödja unga brottsutsatta
- Ingå i befintliga nätverk för brottsofferstöd och brottsförebyggande verksamheter
- Anordna medlemsaktiviteter ett par gånger under året

Måluppfyllelse:
Måluppfyllelsen har varit god.
Samarbetet med bidragsgivande kommuner har upprätthållits genom den referensgrupp som bildades 2017. Förtroendevalda och tjänstemän från de olika kommunerna träffade arbetsutskottet två gånger under 2021 och utbytte erfarenheter och diskuterade jourens utveckling och kommunernas behov.
Under året har arbetat för att utveckla stödpersons uppdraget varit prioriterat. (Läs mer sida 4)
Under året har en arbetsgrupp inom jouren arbetat med att utveckla rutinerna kring bemötande och stöd till unga.
Jouren ingår i befintliga nätverk och deltar aktivt i viktiga evenemang tillsammans med andra.

SLUTORD

Ordförande och vice ordförande har nyligen deltagit i BOJ Sveriges Ordförandekonferens. Det var trevligt att kunna mötas fysiskt till workshop och sammanträde. Viktigast var behandlingen av det Brottsofferpolitiska programmet, ett levande dokument som återkommer efter besluten i Förbundsstämman. Nästa år är det val och kravet på en Brottsofferlag där brottsutsattas rättigheter och behov av stöd under hela rättsprocessen kommer att samlas i ett manifest riktat till beslutsfattare på alla nivåer i samhället. Vi återkommer till detta på jourens årsmöte.

2021 blev ännu ett speciellt år som krävt omställning och nytänkande inom jouren och särskilt för våra samordnare. Förutom restriktioner och speciella hänsyn måste jouren tillfälligt flytta till Technosite pga. stamrenovering av jourens lokaler på Storgatan.

STORT TACK till jourens samordnare Jessica och Linda som tillsammans med Malin och alla stödpersoner funnits till för stödsökande, styrelsen och jourens samarbetsparter i länets kommuner. Tack även till jourens alla samarbetspartners.
Brottsofferjourens främsta syfte är att tillse att alla brottsoffer, anhöriga och vittnen erbjuds ett skyndsamt och likvärdigt stöd av god kvalité!
Birgitta L Johansson

UPPSALA DEN 24 JANUARI 2022

Birgitta L Johansson
Ordförande

Bertil Ellvèn
Vice ordförande

Eva Staake
Ledamot

Inger Olsson
Ledamot

Katarina Reigo
Ledamot

Ulrika Karlsson
Ledamot

Fatemeh Pakyari
Ledamot

Tommy Flisberg
Ersättare

Kicki Flisberg
Kassör (adjungerad)